

Què és el veïnatge civil?

És el lligam que determina la subjecció d'una persona al dret personal d'una determinada comunitat autònoma amb dret civil propi o al dret civil comú.

Arreu de tot l'Estat espanyol, hi ha una part de legislació de dret civil que s'aplica a totes les persones que resideixen, viuen o es troben dins d'aquest territori, però a Espanya hi ha determinades autonomies que tenen unes particularitats en el dret civil que només obliguen les persones que hi han nascut o viuen durant un determinat temps en aquesta comunitat autònoma; és el que s'anomena dret foral, com passa a Catalunya, Balears, Navarra, Aragó, País Basc i Galícia, a la resta d'Espanya no hi ha dret foral, s'aplica el dret civil comú.

a) Quines són aquestes particularitats que només tenen vigència a Catalunya si es té veïnatge civil català?

Bàsicament, en matèria de règim econòmic matrimonial, el dret català determina que els cònjuges es regeixen per separació de béns, de tal manera que durant el matrimoni i un posterior divorci, els béns de titularitat individual de cadascun d'ells mantenen sempre la seva titularitat i si durant el matrimoni cadascú adquireix béns exclusivament a títol individual es manté aquesta titularitat; només són comuns els adquirits per ambdós conjuntament.

Si volen canviar el règim econòmic matrimonial ho poden fer abans de casar-se, davant notari i atorgant escriptura pública de capitulacions matrimonials, la qual cosa també poden fer durant la vigència del matrimoni.

També en matèria de successions per causa de mort hi ha particularitats en dret civil català.

L'hereu o hereus forçosos tenen dret a la legítima, que a Catalunya correspon a 1/4 del cabal hereditari. En canvi, si és un territori on s'aplica el dret civil comú, la legítima correspon a 2/3 parts i a Navarra, a tal d'exemple, no existeix la legítima.

b) Com s'adquireix el veïnatge civil català?

Tenen aquest veïnatge les següents persones:

- 1) Les nascudes de pare i mare amb veïnatge civil català o adoptades per aquests.
- 2) Les persones que resideixin de manera continuada a Catalunya durant dos anys sempre que manifestin al Registre Civil la voluntat d'adquirir-la, o les persones que hi hagin nascut, si en el moment del naixement el pare o la mare tenien diferent veïnatge civil.
- 3) Les persones que resideixin a Catalunya continuadament durant deu anys, sense que hagin manifestat una declaració formal en contra.
- 4) Les persones nascudes de pare i mare amb veïnatges civils diferents poden optar per qualsevol dels dos en arribar a la majoria d'edat i dintre dels terminis que estableix el Codi Civil.

Finalment, direm que tots els estrangers que tramitin i obtinguin la nacionalitat espanyola, davant el Registre Civil dins de territori català, pel fet d'haver residit a Catalunya, quan adquireixen la nacionalitat també se'ls concedeix el veïnatge civil català i així consta en la seva nova partida de naixement enregistrada a Catalunya.